

Casa memorială

Casa memorială Arhimandrit Dr. Chesarie Gheorghescu (1929 – 2017) de la Mănăstirea Dintr-un Lemn

Preacuviosul Părinte Arhim. Dr. Chesarie Gheorghescu, teolog erudit, mărturisitor și luptător împotriva comunismului, a fost și va rămâne o personalitate marcantă a Bisericii Ortodoxe Române².

Deși face parte din generația marilor cuvioși părinți contemporani, cum ar fi: P. Cuv. Părinte Arhim. Ilie Cleopa, P. Cuv. Părinte Arhim. Petroniu Tănase, P. Cuv. Părinte Arhim. Arsenie Papacioc, P. Cuv. Părinte Arhim. Justin Pârvu și chiar P. Cuv. Părinte Arsenie Boca ș.a., opinia publică nu știe prea multe despre viața P. Cuv. Părinte Chesarie, născut la 12 martie 1929, pe meleagurile moldovene – Vaslui și intrat în Mănăstirea Cozia – Vâlcea, în anul 1915, la vârsta de 16 ani.

Absolvind cu succes Seminarul Teologic de la Mănăstirea Neamț, în anul 1955 intră la Institutul Teologic din București, iar peste un an (1956) este trimis de venerabilul Patriarh Justinian Marina la Academia Teologică de la Moscova, unde, în 1960, devine licențiat în teologie, prezentând la Moscova – Zagorsk teza în limba rusă, la Catedra de Teologie Fundamentală și Apologetică.

La terminarea studiilor, cu rezultate excepționale, animat de sentimentul național, nemulțumit de măsurile luate de regimul comunist împotriva Bisericii și a monahismului românesc prin Decretul 410 din 1959, înainte de a reveni în țară, a ales un alt traseu spre Occident (Paris, Roma, Praga și Atena), pentru a aduce la cunoștință atrocitățile care se petreceau în România.

Întors la București, a fost urmărit, apoi arestat de organele Securității și condamnat la 10 ani, plus 7 pentru „trădare de patrie” și deținerea de „literatură interzisă”, fiind supus supliciului în mai multe închisori din țară: Uranus, Jilava, Dej, Gherla etc.

Monahia
MIRIAM CĂRĂMIDARU¹

După eliberarea din închisoare a dorit, cum era și firesc, să se întoarcă la Mănăstirea Cozia, însă nu a fost primit de autorități pe motiv că Sfântul lăcaș, monument istoric, era vizitată de turiști români și străini, iar P. Cuv. Părinte Chesarie era considerat o persoană periculoasă.

În 1965 merge cu domiciliu forțat la Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde a fost tot timpul urmărit și marginalizat. Aici, a găsit o atmosferă dezolantă, descurajatoare, maici date afară prin Decretul 410, zidurile din fața bisericii de piatră se prăbușeau, iar casa în care a fost primit era veche, tenebroasă, cu obloane la geamuri și la uși.

Între anii 1972 și 1977 a fost numit profesor de Dogmatică și Studiu Biblic la Seminarul Teologic Special de la Curtea de Argeș, apoi exarh al mănăstirilor din Arhiepiscopia Bucureștilor (1977-1988). La 8 noiembrie 1973 a fost ridicat la rangul de arhimandrit.

Tot în această perioadă urmează cursurile de doctorat la Institutul Teologic din București, iar la 30 iunie 1980 a obținut titlul de Doctor în teologie, susținând teza de doctorat *Învățătura Ortodoxă despre Iconomia Dumnezeiască și Iconomia Bisericească*. Și-a întregit opera cu lucrări de teologie, de istorie ș.a.

În anul 1988 este înlăturat din funcția de exarh de către Securitate, fiind trimis din nou la Mănăstirea Dintr-un Lemn, unde avea domiciliu permanent. Acceptă funcția de „stareț” la Mănăstirea Curtea de Argeș, unde Î.P.S. Părinte Arhiepiscop Calinic Argeșeanul, atunci Episcop Vicar de Râmnicu Vâlcea, l-a protejat în mod creștinesc și părintesc.

În anul 1994 se retrage definitiv la Mănăstirea Dintr-un Lemn, continuând să slujească cu aceeași dăruire și să scrie. La 14 iunie 2017, P. Cuv. Părinte Chesarie a trecut la cele veșnice în chilia sa din Mănăstirea Dintr-un Lemn, iar pe 17 iunie a fost înmormântat cu cinste de către Î.P.S. Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, înconjurat de un sobor de preoți, foști ucenici și de întreaga obște monahală.

Pentru viața pilduitoare, evlavia sa călugărească, integritatea și curajul de mărturisire a dreptei credințe în perioada cruntă a sistemului comunist, după trecerea la cele veșnice, Î.P.S. Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, a făcut posibilă și redescoperirea marii personalități a P. Cuv. Părinte Chesarie Gheorghescu.

Chilia

În acest sens, un moment deosebit de important l-a constituit inițiativa și purtarea de grijă de a renova și de a transforma casa în care a locuit P. Cuv. Părinte Chesarie, în *casă memorială* pentru a se păstra în timp memoria celui care a viețuit în ea, în semn de cinstitre și prețuire. Aduc mulțumiri Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie care a propus și a sprijinit realizarea proiectului.

Casa memorială *Arhimandrit Dr. Chesarie Gheorghescu*, în fond o casă modestă, cu eleganță rustică, a fost construită după anul 1900 din cărămidă și tencuială în cel mai autentic stil românesc, cu prispă, cerdac și patru încăperi, de două maici provenite din familii înstărite, care au folosit-o până au trecut la cele veșnice. Apoi, casa a funcționat ca infirmerie pentru măicuțele bolnave.

Din anul 1965, în această casă a locuit timp de 42 de ani (1965-2017) P. Cuv. Părinte Arhimandrit Chesarie, iar după trecerea Părintelui la Domnul, a fost restaurată și amenajată. Ea a fost amenajată ca un mic muzeu, cu mult gust, talent și har de P.C. Părinte Nicolae Bădărău de la Biserica Sf. Cuvioasă Parascheva din Vaslui, nepotul Părintelui Chesarie, și de semnatarul acestui material.

Organizarea spațiului a urmărit două aspecte: unul memorial și altul duhovnicesc, care a caracterizat personalitatea plurivalentă a P. Cuv. Părinte Chesarie.

Pe peretele din fața casei memoriale, între cele două ferestre dreptunghiulare, a fost amplasat un tablou cu chipul P. Cuv. Părinte Chesarie, lucrat la Iași din infuzie de sticlă, cu cheltuiala P.C. Părinte Nicolae Bădărău și o pisanie din marmură cu textul:

AD MEMORIAM

În această casă a locuit între anii 1965-2017 Arhim. Dr. Chesarie Gheorghescu - Exarh al mănăstirilor. Fost deținut politic.

Casa a fost restaurată și amenajată în timpul stăreției P.C. Emanuela Oprea, în anul 2018, cu binecuvântarea și purtarea de grijă a Î.P.S. Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului.

Așezatu-s-a această placă astăzi, 9 iunie 2018.

Slavă lui Dumnezeu pentru toate!

Rotind privirea prin cerdac, peste crestele pădurilor din jurul ei, acoperite de nuanțe cu totul diafane, prin frunzișul copacilor răsfirați în jurul livezii, ne întoarcem și intrăm în interiorul „casei memoriale”, unde sunt prezentate într-o atmosferă ce degajă calm și liniște exponate care reflectă momente din viața și activitatea P. Cuv. Părinte Chesarie.

În prima încăpere - chilia Părintelui, se află patul de fier la căpătâiul căruia este un raft cu multe cărți, cuierul în care atârnă haine călugărești (rasa, dulama, vesta, mătâni), fotografiile înrămate, diplome cu care Părintele a fost onorat pentru activitatea cărturărească, biroul de scris unde, printre altele, se pot vedea cu ușurință Biblia, ochelarii, ceasul de mână, perforatorul, mașina de scris, care toate par că îl așteaptă.

În chilie există o vitrină în care sunt expuse documente originale: carnetul de student, diploma de licență de la Moscova, biletul de eliberare din închisoare, cartea de muncă, carnetul de membru al Asociației Foștilor Deținuți Politici din România, legitimația de călugăr, precum și anumite obiecte personale: un ceas de mână dăruit de actualul Patriarh al Georgiei III al II-lea, coleg și bun prieten al Părintelui, un album cu vederi de la Moscova, două carnețele cu însemnări personale din perioada exarhatului, etc.

În colțul chiliei, spre Răsărit, se află un analog pe suportul căruia sunt așezate două icoane, prima cu Mântuitorul, pictată pe lemn, iar cea de-a doua este o icoană litografie de dimensiuni mari cu Maica Domnului de la Sfântul Munte Athos.

La ieșirea din chilie, brusc, vizitatorul remarcă un text înrămat din Dostoievski, scris de mâna Părintelui în anul 2002, în care cu certitudine se regăsea: „Zâmbetul celor ce suferă este mai dureros decât lacrimile celor care plâng”.

În cea de-a doua cameră, în bibliotecă, pe rafturi sunt expuse o parte din cărțile Părintelui: de teologie, volume deosebite ale Sfinților Părinți, dicționare, manuale de filosofie, istorie etc. Încă din timpul vieții, P. Cuv. Părinte Chesarie, neștiind ce se va întâmpla după trecerea la cele veșnice, a oferit Bibliotecii Sfântului Sinod de la Mănăstirea Antim - București, la Mănăstirea Toplița - județul Harghita și la Seminarul Sf. Filofteia din Brănești (Mănăstirea Pasărea) mai multe cărți.

Lângă rafturile cu cărțile păstrate se află un analog pe care este așezat un Liturghier din 1956, dăruit Părintelui Chesarie cu dedicație scrisă pe prima pagină de către Patriarhul Justinian Marina. Pe suporturile analogului pot fi văzute mai multe volume cu fotografii extrem de interesante ce cuprind imagini inedite cu mari personalități ale Bisericii Ortodoxe: patriarhi, mitropoliți, episcopi, profesori, colegi din perioada studiilor etc., atât din țară, cât și din străinătate.

Deasupra analogului, pe perete, este fotografia înrămată cu Patriarhul Justinian și un tablou pictat pe pânză cu chipul P. Cuv. Părinte Chesarie, când era începător în Mănăstirea Cozia.

În jurul încăperii sunt vitrine în care sunt expuse cărțile pe care Părintele a reușit să le publice în ultima perioadă a vieții; veșmintele cu care a slujit mult timp aduse de la Ierusalim în 1982; crucea și mătâniile de la călugărie (1949); o sfântă cruce sculptată în lemn (1972); Crucea Patriarhală, două cruci metalice primite în dar, în 1981, cu ocazia unei vizite făcute la Locurile Sfinte - Ierusalim, una de la actualul Vicar Patriarhal, Ieronim Sinaitul, atunci Superior al Așezământului românesc din Ierusalim, iar cealaltă de la Mitropolitul Isihios de la Patriarhia Greacă - Ierusalim, și alte lucruri personale.

Printre bunurile expuse în bibliotecă se numără și un tablou valoros de dimensiunea 1,20 metri înălțime, 1,02 metri lățime, pictat pe pânză în 1986, cu chipul P. Cuv. Părinte Chesarie, realizat de renumitul pictor Traian Lefter.

Lângă tablou sunt așezate fotografiile înrămate cu familia Părintelui: bunicul, tatăl, fratele și sora (cu mama și ceilalți frați, din păcate, nu se mai păstrează nicio fotografie, era în perioada războiului, o perioadă grea în viața oamenilor și a poporului român). Pe jos sunt covoare țărănești lucrate cu mult drag de mâinile femeilor vrednice ale neamului românesc.

La ieșirea din bibliotecă, în mod simbolic, primim binecuvântarea arhierescă a Î.P.S. Varsanufie, ce se află într-un tablou înrămat frumos, „CTITORUL” acestei case memoriale, iar sub tablou se află o fotografie înrămată cu P.C. Părinte Nicolae Bădărău; fără contribuția P.C. Sale nu s-ar fi reușit amenajarea casei memoriale atât de bine.

Ieșirea din cele două încăperi ale casei se face pe un hol unde se află o măsuță ce sprijină o carte de impresii și un tablou-goblen cu chipul P. Cuv. Părinte Chesarie, lucrat de doamna profesor Elena Duluman din Vaslui, în memoria Părintelui. Deasupra măsuței atârână ceasul cu pendulă oprit la ora la care Părintele a plecat din această lume în împărăția lui Dumnezeu.

Toate materialele expuse în casa memorială relevă activitatea Părintelui Chesarie ca monah, teolog și cărturar și creează o imagine de ansamblu a trăirii duhovnicești, ilustrând fidel atmosfera vieții monahale. Simplitatea și acuratețea spațiului interior dau vizitatorului, pentru câteva clipe, sentimentul că Părintele este plecat undeva și se bucură de prilejul oferit de a dialoga cu mărturiile.

Casa memorială *Arhimandrit Dr. Chesarie Gheorghescu* conturează dimensiunea uneia dintre marile personalități autentice ale Bisericii Ortodoxe Românești din a doua jumătate a secolului XX și începutul secolului XXI, care a slujit și a creat o operă valoroasă, duhovnicească și dogmatică la Mănăstirea Dintr-un Lemn.

THE MEMORIAL HOUSE OF PRIEST CHESARIE GHEORGHESCU, PH.D. (1929–2017) FROM DINTR-UN LEMN MONASTERY

The article presents information about the life of priest Chesarie Gheorghescu and about the memorial house which was established after he passed away in 2017.

Keywords: Chesarie Gheorghescu, patriarch Justinian Marina, Cozia Monastery, Dintr-un Lemn Monastery, Romanian Orthodox Church.

NOTE

1 Mănăstirea Dintr-un Lemn.

2 Pentru viața Părintelui vezi: Monahia Miriam Cărâmidaru *In Memoriam Părintele Arhimandrit Chesarie Gheorghescu (1929-2017)*, în „Misiunea”, Anul V, nr. 1 (5), 2018, pp. 263-272.